यिरिमियस्य विलापसंहिता ।

1

१ प्रथमोऽध्यायः ।

१ पापहेतो र्यिरूशालमो दुर्दशा १२ तस्या विलापकथा १८ ईश्वरस्य न्यायतास्वीकारश्च ।

१ कथमेका समासीना नगरी प्रचुरप्रजा ।
जातीनां या गरिष्ठासीत् सा जाता विधवोपमा ।
देशानां या महिष्यासीत् सा जाता करदायिनी ॥

२ उग्रं क्रन्दति सा नक्तं तद्गण्डौ चाश्रुणाप्लुतौ ।
सर्व्वेषां कामिनां तस्या नैकोऽप्यस्ति प्रियंवदः ।
तां प्रलभ्य च मित्राणि तस्या विद्वेषिणोऽभवन् ॥

३ क्लेशात् प्रचुरदास्याच्च यिहूदाभूत् प्रवासिता ।
जातीनां मध्य आसीना सा न प्राप्नोति विश्रमं ।
तत्पश्चाद्धावकाः सर्व्वे तां प्रापुः सङ्कटे स्थले ॥

४ मार्गाः शोचन्ति सीयोनो वर्ज्जिताः पर्व्वगामिभिः ।
तस्या द्वाराणि शून्यानि याजका निष्टनन्ति च ।
कन्यास्तस्या विषीदन्ति विह्वलास्ति च सा स्वयं ॥

५ श्रैष्ठ्यं तत्पीडकाः प्रापुस्तस्याश्च द्वेषिणः श्रियं ।
यतस्तत्पापबाहुल्यात् तां चिक्लेश सदाप्रभुः ।
प्रवासं शिशवस्तस्याः पीडकस्याग्रतो गताः ॥

६ सीयोनाख्यकुमार्य्या हि विगता निखिला प्रभा ।
कुलीना अभवंस्तस्यास्तृणहीना मृगा इव ।
ते स्वानुधावकस्याग्रे विप्रगच्छन्ति निर्बलाः ॥

७ यिरूशालम् स्वदुःखस्यापनोदस्य च वासरे ।
सकलं पूर्व्वकालस्य काम्यवस्तु समस्मरत् ॥
पीडकानां करैस्तस्या न्यपतंस्तु प्रजा यदा ।
उपकारी जनस्तस्यास्तदा नैकोऽप्यविद्यत ।
द्विषस्तां तादृशीं दृष्ट्वा तस्या उत्सादनेऽहसन् ॥

८ कृतपापा यिरूशालम् जाता साशौचिनी ततः ।

पूजकै र्गर्ह्यते सर्व्वैस्तस्याः सन्दृश्य नग्नतां।
निष्ठनन्ती स्वयं सापि व्यपयाति पराङ्मुखी॥
अञ्चलेऽस्ति रजस्तस्या नास्मरत् सा फलोदयं। ९
अत्याश्चर्य्यं न्यपतत् सा न सान्त्वयति कोऽपि तां।
हे प्रभो पश्य मद्दुःखं यतो द्वेषी विकत्थते॥
काम्यवस्तुषु सर्व्वेषु तस्या द्वेष्यार्पयत् करं। १०
त्वत्समाजप्रवेशाद् ये वारिता आज्ञया तव।
विष्टं स्वपुण्यगेहं ते विजातीयै र्ददर्श सा॥
विष्ठनन्ति जनास्तस्याः सर्व्वे भक्ष्यानुकाङ्क्षिणः। ११
खाद्यार्थं प्राणरक्षायै काम्यवस्तूनि ते ददुः।
हे प्रभो पश्य वीक्षस्व हीनीभूता यतोऽस्म्यहं॥
हे अध्वगामिनो यूयं सकलाः किं निरुत्सुकाः। १२
यूयमालोच्य वीक्षध्वं मयि यद्दुःखमर्पितं।
तेन मामकदुःखेन समानं दुःखमस्ति किं।
स्वकोपोद्दीपनस्याङ्गि यतो मां क्लिष्टवान् प्रभुः॥
ऊर्द्धात् सम्प्रेष्य वह्निं स ममास्थीन्युदशोषयत्। १३
बद्धा जालेन मत्पादौ माम् अनैषीत् पराङ्मुखीं।
निर्जनां मामकार्षीच्च विषण्णां कृतस्ववासरं॥
रचयित्वापराधान्मे तत्करेण युगं कृतं। १४
संश्लिष्टैस्तैः स मद्ग्रीवां बद्धाक्षैषीद् बलं मम।
यस्य रोधो मयाशक्यस्तत्करे मामदात् प्रभुः॥
मम मध्ये स्थितान् सर्व्वान् वीरान् निराकरोत् प्रभुः। १५
मम यूनाञ्च भङ्गायाघोषयन्मद्विषां सभां।
द्राक्षाकुञ्जे यिङ्गदाख्यां कुमारीमपिषत् प्रभुः॥
क्रन्देऽहं तत्र मच्चक्षु र्मच्चक्षुः स्रावयत्यपः। १६
दूर आश्वासको मत्तो प्राणसञ्जीवको मम।
मत्तुल्या अभवन् नष्टा विद्वेषी प्राभवद् यतः॥
सीयोन् कृताञ्जलि र्भाति न सान्त्वयति कोऽपि तां। १७
याकूबं परितो रोद्धुं तच्छत्रूनादिशत् प्रभुः।
तेषां साक्षाद् यिरूशालम् प्रतिभाति कलङ्किता॥
स तु नित्यप्रभु र्न्याय्यस्तद्विद्रोहिण्यहं यतः। १८

हे वंशाः सकला यूयं श्रुत्वा पश्यत मद्व्यथां।
युवत्यो मे युवानश्च प्रवासायापनिन्यिरे॥
१९ कामिनो मे मयाहूता विप्रालम्भिषि तैस्त्वहं।
याजका मे पुरोगाश्च पुरीमध्येऽत्यजन्नसून्।
खाद्यं स्वप्राणरक्षार्थं वृथैवामृगयन्त ते॥
२० भो प्रभो पश्य दीनाहं ममान्त्रं परितप्यते।
अन्तर्व्यकारि मच्चित्तं यस्माद् द्रोहो मया कृतः।
वहिः खड्गः प्रजा हन्ति मृत्युस्तु स्वयमन्तरे॥
२१ जनाः शृण्वन्ति रावं मे न सान्त्वयति कोऽपि मां।
द्वेषिणो मम यावन्तः सर्व्वेऽश्रौषु र्ममापदं।
त्वञ्च तां कृतवांस्तस्माद् आनन्दं ते प्रकुर्व्वते।
दिनं त्वानेष्यसि ज्ञप्तं ते भविष्यन्ति मत्समाः॥
२२ कृत्स्ना तेषाञ्च दुर्वृत्तिस्त्वत्प्रत्यक्षीभविष्यति।
सर्व्वेषां मदधर्म्माणां हेतो र्मां प्रति यादृशं।
कर्म्माकार्षीश्च तादृक् त्वं तान् प्रत्यपि करिष्यसि।
यतो भूरि र्ममोच्छ्वासो मम चित्तञ्च सामयं॥

2

२ द्वितीयोऽध्यायः।

१ यिरूशालमो दुःखाद् यिरिमियस्य विलापकथनं २० ईश्वरस्य सन्निधौ तस्य दुःखप्रकाशश्च।

१ कथं प्राच्छादयत् कन्यां सीयोनं कोपतः प्रभुः।
इस्रायेलः प्रभां स्वर्गाद् भूतले स न्यपातयत्।
स निजं पादपीठञ्च नास्मरत् क्रोधवासरे॥
२ प्रभु र्जग्रास याकूबः सर्व्ववासान् कृपां विना।
स यिहूदाकुमार्य्याश्च दुर्गाणि क्रोधतोऽभिदत्।
भूमिसात्कृत्य राज्यञ्च तत्पतींश्च व्यदूषयत्॥
३ इस्रायेलोऽखिलं शृङ्गं सोऽच्छिदद् रोषतापतः।
दक्षिणं वैरिणः साक्षात् स्वं प्रत्यावर्त्तयत् करं।
दाहयामास याकूबं सर्व्वाशिज्वलदग्निवत्॥
४ चापं द्वेषीव विस्फार्य्य स्थिरीकृत्यारिवत् करं।

स नेत्रानन्दकान् सर्व्वान् मनुष्यान् अभ्यदूषयत्।
रोषं सीयोन्कुमार्य्याश्च दूष्येऽपातयदग्निवत्॥
प्रभु र्वैरिसमो भूत इस्रायेलम् उपाग्रसत्। ५
सर्व्वं तस्याग्रसद् हर्म्यं तस्य दुर्गाण्यनाशयत्।
व्यथां शोकञ्च कन्याया यिहूदाया अवर्धयत्॥
उद्यानस्येव तस्याश्च प्रावृतिं स व्यलोपयत्। ६
निजमेवोत्सवस्थानं स च व्यध्वंसयत् स्वयं।
पर्व्वविश्रामवारान् सोऽकार्षीत् सीयोनि चास्मृतान्।
क्रोधावेशेन राजानं याजकञ्च निराकरोत्॥
स्ववेदिं प्रभुरत्याक्षीत् स्वपुण्यौको न्यगर्हयत्। ७
तद्धर्म्याणाञ्च प्राचीरं शत्रुहस्ते समार्पयत्।
यद्वत् पर्व्वदिने तद्वत् प्राणदंस्ते प्रभो र्गृहे॥
सालान् सीयोनकन्याया निर्भेत्तुं कल्पना प्रभोः। ८
सोऽतानीत् सूत्रमुच्छेदाद् हस्तं नैव न्यवर्त्तयत्।
शोचिते खातप्राचीरे तेनैकत्रावसीदतः॥
भूमिमध्ये निमग्नान्यभवंस्तद्दोपुराणि च। ९
अर्गलान्यपि तस्याः स नाशयित्वा व्यखण्डयत्।
राजा तस्याः पुरोगाश्च परदेशप्रवासिनः।
शास्त्रं न विद्यते तत्र तस्या ये भाववादिनः।
ते सदाप्रभुना दत्तं दर्शनं नाप्नुवन्ति च॥
स्तब्धाः सीयोनकन्यायाः प्राचीना आसते भुवि। १०
धूलिस्ते निहिता मूर्द्ध्नि बद्धा शाणेन तैः कटिः।
यिरूशालमीयकन्यास्साभूतलान्नतमस्तकाः॥
क्षीयेते मेऽश्रुभि र्नेत्रे ममान्त्रं परितप्यते। ११
शून्यीभूतं यद्वद् भूमौ मत्प्रजायाः प्रभञ्जनात्।
पुरीवीथिषु मूर्च्छातः शिशोः स्तनन्धयस्य च॥
गोधूमाः कुत्र मद्यञ्चेति स्वमातृ र्वदन्ति ते। १२
वदन्तः पुरमार्गेषु मूर्च्छां यान्त्याहता इव।
मातृक्रोडे निजप्राणान् युगपद् विसृजन्ति वा॥
भो कुमारि यिरूशालम् किं मयोक्ता प्रमिष्यसि। १३
उपमा वा त्वदर्थं का मया प्रयोजयिष्यते॥

हे सीयोन्दुहितः कन्ये केन त्वामुपमाय वा।
तव शोकापहारस्य सिद्धिः कारिष्यते मया॥
तव भङ्गो यतो हेतो र्महासागरवन्महान्।
चिकित्सां तव कर्त्तुं वा को जनः सक्षमो भवेत्॥
१४ व्यर्थं वदन्त्यसारञ्च स्वप्नं त्वां भाववादिनः।
त्वद्दास्यप्रतिकाराय न विलम्बन्त्यवं तव।
व्यर्था भ्रान्त्यावहाश्च त्वां भावोक्ती र्ज्ञापयन्ति ते॥
१५ त्वामुद्दिश्याध्वगाः सर्व्वे ददते हस्ततालिकं।
चिरूशालमकुमार्य्याश्च शीशशब्दं प्रकुर्व्वते।
चालयन्तः शिरश्चाङ्गः किमियं सा पुरी भवेत्।
ख्याता या पूर्णसौन्दर्य्या कृतस्वस्तित्वाश्च नन्दना॥
१६ त्वामधि व्यात्तवक्त्राश्च सर्व्वे सन्त्यरयस्तव।
शीशशब्दं प्रकुर्व्वाणा घर्घन्तश्च रदान् रदैः।
ते वदन्ति न्यगालिष्म यचास्माभिः प्रतीक्षितं।
अद्य तद्दिनमायातं प्राप्यस्माभिरदर्शि च॥
१७ यत् कर्त्तुं चिन्तयामास तदकार्षीत् सदाप्रभुः।
निजञ्चासीयधद् वाक्यं निर्दिष्टं पूर्व्वकालतः॥
निर्दयो निरभैत्सीत् त्वां शत्रुश्चाहर्षयत् त्वयि।
त्वत्क्लेशूणां विषाणञ्च प्रापयत् स समुच्छ्रयं॥
१८ प्रभुमुद्दिश्य लोकानां चित्तमुच्चैः प्रसीदिति।
हे सीयोनाख्यकन्यायाः प्राचीर त्वम् अहर्निशं।
स्रोतोवत् श्रावयाश्रूणि विरतिं तत्र मा कुरु।
मानुजानीहि विश्रान्त्यै स्वनेत्रस्य कनीनिकां॥
१९ उत्तिष्ठ क्रन्द यामिन्यां प्रहराणाम् उपक्रमे।
स्वान्तमुत्सृज वारीव स्वप्रभो र्दृष्टिगोचरे।
स्वशिशूनाञ्च प्राणांस्तं प्रार्थयस्व कृताञ्जलिः।
सर्व्वासां वीथिनामग्रे मूर्च्छितानां बुभुक्षया॥
२० हे प्रभो पश्य वीक्षस्व कं प्रतीदं त्वया कृतं।
किं स्वगर्भफलं नार्य्योऽश्नीयुः स्वलालितान् शिशून्।
किं याजी भाववादी च घात्यौ पुण्यालये प्रभोः॥
२१ बालो वृद्धश्च मार्गेषु शयाते भूमिसात्कृतौ।

युवत्यो मे युवानश्च न्यपतन्नसिना हताः।
स्वक्रोधस्य दिने यस्माद् अवधीस्त्वं क्षयं विना॥
त्वासाः पर्व्वदिनायेवाङ्कता मत्परितस्त्वया। ११
प्रभोः कोपदिने शेषो रक्षितः कोऽपि नाभवत्।
लालयित्वाववर्धं यान् उच्छिन्नास्ते ममारिणा॥

---

३ तृतीयोऽध्यायः।

१ नानादुःखाद् विलापः २१ दुःखसहनायोपदेशकथनं २७ ईश्वरीयन्यायस्वीकार उद्धारार्थं प्रार्थनं रिपुविनाशकथनञ्च।

नरोऽहं दृष्टदौर्गत्यस्तदीयामर्षदण्डनात्। १
मां नयन्नन्धकारं स न चालोकमवापयत्। २
मयि कृत्स्नदिनं तस्य विपक्षो वर्त्तते करः॥ ३
जरिते चर्म्ममांसे मे भग्नान्यस्थीनि तेन च। ४
समन्तात् तेन रुद्धोऽहं विषाधिभ्याञ्च वेष्टितः। ५
वासितश्च तमःस्थाने चिरप्रेतजना इव॥ ६
मां रुरोध स प्राकृत्या न शक्यो मम निर्गमः। ७
निगडैर्मां अभान्त्सीत् स सभारैस्ताम्रनिर्म्मितैः।
क्रन्दतोऽपि मम प्रोच्चैः प्रार्थनां संरुणद्धि सः। ८
तक्षितप्रस्तराणाञ्च प्राकृत्या मेऽरुधत् पथः। ९
सकलान् मम मार्गांश्च सोऽकार्षीद् वक्रगामिनः॥
मत्कृते गूढभल्लूः स सिंहो वा रुद्धसि स्थितः। १०
मन्मार्गानन्यथा कृत्वा मां भित्त्वा स व्यनाशयत्। ११
स्वक्रोदण्डं स विस्फार्य्य मां शरव्यमिव व्यधात्॥ १२
स्वतूणीरसुतैर्बाणैरव्यात्सीन्मम मर्म्म च। १३
सर्व्वेषां बान्धवानां मे जातोऽहं हास्यभाजनं। १४
कृत्स्नमेव दिनं यावत् तेषां गानस्य चास्पदं।
स माञ्चाभूभुजत् तिक्तम् अपीप्यच्चेन्द्रवारुणीं॥ १५
शर्कराचूर्णदन्तं मां सोऽकार्षीत् भस्मशायिनं। १६
क्षेमात् त्वं मन्मनोऽप्राप्यस्तेनाहं व्यस्मरं सुखं। १७
मयोचे विगताशा मे प्रतीक्षा च सदाप्रभौ॥ १८

१९ स्मर मे दुर्गतिभ्रंशाविन्द्रवारुणिकाविषे।
२० तानि स्मरति मच्चित्तं मदन्तश्चावसीदति॥
२१ मनसेदं त्ववेक्षेऽहं तेनाशा जायते मम॥
२२ प्रभोरेव कृपाधिक्यान्न निःशेषीकृता वयं।
यस्मान्नैव क्षयं प्राप्तोऽद्यापि तत्करुणानिधिः॥
२३ प्रातः प्रात र्नवीना सा प्रचुरा तव सत्यता।
२४ प्रभु र्मामकदायांश इति ब्रूते मनो मम।
ततो हेतो र्मया तस्मिन् आशा समर्पयिष्यते॥
२५ प्रभुं ये सम्प्रतीक्षन्ते स तेभ्यो मङ्गलप्रदः।
यत् तं मृगयते चित्तं तस्य क्षेमकरोऽस्ति सः॥
२६ प्रतीक्षा सशमा क्षेमा प्रभुतस्त्राणकाङ्क्षिणे।
२७ युगस्य वहनं बाल्ये पुरुषाय फलप्रदं॥
२८ एकाक्यास्तां स निःशब्दो यतस्तेनार्पितो धुरः।
२९ स्पृशत्वास्येन धूलिं स आशा किं स्यादिति ब्रुवन्।
३० गण्डं दद्यात् प्रहर्त्रे स निन्दया च प्रपूर्य्यतां॥
३१ यस्मान्न नित्यकालार्थं सम्परित्यजति प्रभुः।
३२ क्लेशयित्वापि कारुण्यं कृपाधिक्यात् करोति सः।
३३ न कामात् स नृसन्तानान् क्लिश्नात्यार्त्तीकरोति वा॥
३४ पृथिव्या वन्दयः सर्व्वे मृद्यन्ते चरणै र्यदा।
३५ सर्व्वश्रेष्ठस्य साक्षाद्वा नरस्यार्थो विकार्य्यते।
३६ पीड्यतेऽर्थी विचारे वा न प्रसन्नस्तदा प्रभुः॥
३७ प्रभोराज्ञां विना केनोदीरिता वाक् प्रसिध्यति।
३८ सर्व्वश्रेष्ठस्य वक्त्राद्वा किं नोदेति शुभाशुभं।
३९ कुतो जीवं जनो निन्देत् निजपापं स निन्दतु॥
४० स्वमार्गान् वीक्ष्य निर्णीय प्रत्यायाम प्रभुं प्रति।
४१ स्वर्गेशं प्रति चित्तानि प्रोन्नयाम करैः सह।
४२ पापद्रोहै र्वयं लिप्तास्तत्र त्वं नाकरोः क्षमां॥
४३ कोपाच्छन्नस्त्वनुद्रुत्यावधीरस्मान् कृपां विना।
४४ आत्मानञ्चावृणो र्मेघैरभेद्यैः प्रार्थनांशुना।
४५ जातीनां मध्य उच्छिष्टान् अस्मांस्त्वं वर्जितान् व्यधाः॥
४६ तिष्ठन्त्यस्मद्द्विषः सर्व्वे व्यात्तास्या अस्मदन्तिके।

कम्पस्त्रासो विनाशश्च भङ्गश्चास्मासु वर्त्तिताः। ४७
मज्जाते दुहितु र्भङ्गात् मद्दृष्टि र्निम्नगाभवत्॥ ४८
मन्नेत्रं स्यन्दतेऽश्रान्तं विरतिस्तत्र नास्ति हि। ४९
स्वर्गात् सदाप्रभो दृष्ट्वा दृक्पातं तत् प्रतीक्षते। ५०
मत्पुत्र्याः सर्व्वकन्यासूपहन्त्यक्षि मनो मम॥ ५१
यै र्विनाकारणं दिव्येऽनुधावे तैः खगो यथा। ५२
मत्प्राणांस्तेऽरुधन् कूपे मद्दूर्द्धे च शिलां न्यधुः। ५३
शीर्षं मेऽस्रावयंश्चाप उच्छिन्नोऽस्मीति चागदं॥ ५४
तस्माद् गभीरकूपात्त्वहं त्वन्नामाङ्कयं प्रभो। ५५
मम रावस्त्वयाश्राविमदीयोच्छ्वासरोदनात्। ५६
इदानीमपि कर्णौ त्वं नोपसंहर्त्तुमर्हसि॥
यस्मिंस्त्वामाङ्कयं तस्मिन् दिने त्वं निकटोऽभवः। ५७
माभैषीरिति वाक्यञ्च तदा मां प्रत्यभाषथाः॥
प्रभो त्वं मम प्राणानां विवादान् निरवाहयः। ५८
मदीयजीवनस्यापि मुक्तिदाताभवः स्वयं॥
त्वमन्यायं मया भुक्तं दृष्टवान् हे सदाप्रभो। ५९
मामकीनविचारश्च त्वं विनिर्णेतुमर्हसि॥
त्वं तेषां दृष्टवान् हिंसां सर्व्वचिन्ताश्च मामधि॥ ६०
प्रभो त्वं श्रुतवांस्तेषां निन्दां चिन्ताश्च मामधि। ६१
वाचो मद्वैरिणां तेषां नित्यचेष्टाश्च मामधि। ६२
पश्योपवेष्टनोत्थानं तेषां गीयेऽहमेव तैः॥ ६३
प्रभो देहि फलं तेभ्यो हस्तानां कर्म्मणः समं। ६४
देहि चित्तस्य जाड्यञ्च त्वच्छापस्तेषु वर्त्ततां। ६५
तान् कोपेनानुधावंश्चोच्छिन्धि प्रभो दिवस्तलात्॥ ६६

4

४ चतुर्थोऽध्यायः।

१ सीयोनः क्षते विलापकथनं १३ स्वेषां पापाङ्गीकारः २१ इदोमीयजनानां दण्डस्य भविष्यद्वाक्यं।

कथं हीनप्रभं स्वर्णं विकृतं शुद्धकाञ्चनं। १
पुण्यरत्नानि सर्व्वस्मिन् विक्षिप्तानि चतुष्पथे॥

२ हेमतुल्या महामूल्याः सीयोनो नन्दनाः कथं।
मृद्भाण्डा इव गण्यन्ते कुलालकरनिर्म्मिताः॥
३ क्रोष्ट्रीऽपि स्तनमुच्छ्राद्य पाययन्ति स्वशावकान्।
युवती मत्प्रजा क्रूरा प्रान्तरस्थोष्ट्रयक्षिवत्॥
४ तृष्णया दुग्धपोष्यस्य जिह्वा तालुनि सज्यते।
याचन्ते शिशवः पूपं नास्ति पूपविभागकृत्॥
५ विशिष्टान्नस्य भोक्तारो व्यवसीदन्ति वीथिषु।
आबाल्याद् राजवेशा येऽवस्करं संश्रयन्ति ते॥
६ यत् सिदोमं क्षणाद् ध्वस्तमनाक्रान्तं नृणां करैः।
तस्य पापान्महत् पापं मत्प्रजादुहिताकरोत्॥
७ अभिषिक्ता जनास्तस्या हिमादासन् सुनिर्म्मलाः।
दुग्धाच्छुभ्राः प्रवालेभ्यो रक्ताङ्गा नीलरूपिणः॥
८ तान् मसीतोऽपि कृष्णास्तान् न जानन्ति जनाः पथि।
तेषां चर्म्मास्थिसंसक्तं शुष्कीभूतञ्च काष्ठवत्॥
९ ये जनाः क्षुधया विद्धाः क्षेमास्तेभ्योऽसिना हताः।
क्षुद्विद्धास्तेऽवसीदन्ति वर्जिताः क्षेत्रजैः फलैः॥
१० स्वहस्तैः सदया नार्य्यो निजापत्यानि पेचिरे।
तासां भक्ष्याणि तान्यासन् मत्प्रजादारिकापदि॥
११ प्रभुः स्वक्रोधमापूर्य्य रोषवह्निमवीवृषत्।
सीयोन्यज्वालयच्चाग्निं दग्धास्तेन तदाश्रयाः॥
१२ यिरूशालम्पुरद्वारं क्रोष्टृद्विड्भिः प्रवेष्ट्यते।
न प्रत्यैक्षन्त तद् भूपा न भूमण्डलवासिनः॥
१३ सिद्धं तद् भाववक्तॄणां पापैर्दोषैश्च याजिनां।
साधूनां रक्तपातं ये मध्ये तस्या अकुर्व्वत॥
१४ अन्धा मार्गेषु तेऽस्माभ्यन् शोणितेन कलङ्किताः।
तस्मादस्पृश्यवस्त्रास्ते सञ्जाताः सर्व्वमानवैः॥
१५ याह्यमेध्येति ते प्रोक्ता याहि याहि न मां स्पृशेः।
द्रुतांस्तान् भ्राम्यतोऽध्यूचे जातिभिस्ते गताश्रयाः॥
१६ प्रभो दृष्टि र्व्यभैत्सीत् तान् स तान् नैक्षिष्यते पुनः।
याजका नाभिपूज्यन्ते वृद्धे र्न प्राप्यते कृपा॥
१७ क्षीयेतेऽद्यापि नेत्रे नो व्यर्थसाहाय्यकाङ्क्षया।

अरक्षां जातिमुद्दिश्य रक्षिस्थानेषु जाग्रमः ॥
क्रमान् रुन्धन्ति तेऽस्माकं गमनादस्मदध्वसु। १८
अन्तो नो निकटः पूर्णम् आयुरन्त उपागतः ॥
शून्यस्थोत्क्रोशतोऽप्यासन् जविनो नोऽनुधावकाः। १९
अस्मान् धर्त्तुं गिरौ चण्डाः प्रान्तरे च रहःस्थिताः ॥
अस्माकं नासिकावायु र्योऽभिषिक्तः सदाप्रभोः। २०
जीविष्यामो वयं तस्य छायायां जातिमध्यतः।
इत्यवोचाम तेषान्तु छन्नगर्त्तेष्वधारि सः ॥
हृयोल्लासाद् इदोमाख्ये कन्ये ऊषदेशवासिनि। २१
ईदृशं पानपात्रन्तु पश्चात् त्वामप्युपैष्यति।
तेन त्वं मत्ततां गत्वात्मानं नग्नीकरिष्यसि ॥
हे सीयोनाभिधे कन्ये संशुद्धं तव दुष्कृतं। २२
तव दास्यदशा तेन न विधायिष्यते पुनः ॥
हे इदोमाभिधे कन्ये भोक्तव्यं तव दुष्कृतं।
स च तावकपापान्यनावृतानि करिष्यति ॥

5

५ पञ्चमोऽध्यायः।

यिरिमियस्य प्रार्थना पापाङ्गीकारो विलापकथनञ्च।

अस्माकं या दशा जाता स्मर तां हे सदाप्रभो। १
दृक्पातं कुरु निन्दाञ्चास्मद्भुक्तामवधारय ॥
अस्माकं योऽधिकारोऽयं स परेषु समर्पितः। २
वेश्मानीमानि चास्माकम् अर्पितानि विदेशिषु ॥
अनाथा हि वयं जाता जन्मदाता न विद्यते। ३
अस्माकं मातरश्चापि वर्त्तन्ते विधवा इव ॥
रूप्यं प्रदाय चास्माभिरस्माकं पीयते जलं। ४
आनीयन्ते भरण्यार्थम् अस्मदीयेन्धनानि च ॥
अस्मद्ग्रीवासु पाशश्च चिप्ता द्राग्यामहेऽरिभिः। ५
क्लान्ता जाता वयं कञ्चिद् विश्रामं न समाप्नुमः ॥
यूपैरुदरपूर्त्तिर्नो भविष्यतीत्यपेक्षया। ६
मिस्रीयेभ्यः करं दत्त आश्शूरीयजनाय च ॥

७ अस्माकं पितरः पापं कृतवन्तो न सन्ति च ।
तैः कृतानान्तु दोषाणाम् अस्माभि र्भार उह्यते ॥
८ अस्मान् दासगणः शास्ति नास्त्युद्धर्त्ता च तत्करात् ॥
९ प्रान्तरे वर्त्तमानस्य कृपाणस्यैव सम्मुखात् ।
स्वभक्ष्यानयनेनापि कुर्म्मः प्राणपणं वयं ॥
१० क्षुधोत्तापेन चुल्लीव जाताः कृष्णत्वचो वयं ॥
११ महिलानां बलात्कारः सीयोनि क्रियतेऽरिभिः ।
अनूढानां कुमारीणां यिहूदीयपुरेषु च ॥
१२ निजहस्तैः कुलीनांश्च नरान् उल्लम्बयन्ति ते ।
प्रत्यक्षः क्रियते तैश्च प्राचीनानाम् अनादरः ॥
१३ पेषणार्थकपाषाणा उह्यन्ते तरुणै र्जनैः ।
आक्रान्ताः काष्ठभारेण प्रस्खलन्ति च बालकाः ॥
१४ निवृत्ता गोपुराद् वृद्धा युवानश्च स्ववाद्यतः ।
१५ निवृत्तोऽस्माद्धृदां हर्षो नृत्यं जातञ्च रोदनं ॥
१६ किरीटो नश्च्युतः शीर्षाद् अस्मान् धिक् कृतपातकान् ।
१७ पापाद्गो व्याधितं चित्तं पापात् क्षीणे च लोचने ॥
१८ सीयोनाद्रौ समुच्छिन्ने शृगाला विचरन्ति हि ॥
१९ नित्यं सिंहासनासीनः स्थास्यसि त्वं सदाप्रभो ।
पुरुषानुक्रमं यावत् स्थिरं भद्रासनं तव ॥
२० किमर्थं शाश्वतं कालं त्वमस्मान् विस्मरिष्यसि ।
किमर्थं चिरकालञ्च यावदस्मान् प्रहास्यसि ॥
२१ त्वं प्रत्यावर्त्तयास्मांस्त्वम् आवर्त्तिष्यामहे प्रभो ।
पूर्व्वकालमिवास्मभ्यं कालं देहि च नूतनं ॥
२२ त्वं यतोऽस्मान् निराकार्षीरुग्रश्चास्मभ्यमक्रुधः ॥